

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslag nr. 8. Fremsat 3/10 74. Første behandling 10/10 74. Betænkning 24/10 74).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen hør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om Danmarks forvaltningshøjskole.

(Lovforslag nr. 33. Fremsat 16/10 74).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Thomas Have (S):

Hvis folketinget, da man i 1971 vedtog loven om Danmarks forvaltningshøjskole, havde været forudseende og ikke indsat en bestemmelse om, at forslag til revision af loven skal fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1974-75, så kunne dette forslag jo have været med i spareforliget, og vi kunne have sparet både tid og papir, men vi skal jo følge de vedtagelser, der er sket, og jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget. Vi nærer heller ikke noget ønske om, at der skal indsættes en ny revisionsbestemmelse, idet en lov jo altid vil kunne tages op til revision.

Lindholt (FP):

Der er to ting i forbindelse med dette lovforslag, det er værd at nævne noget om. Det er for det første spørgsmålet om revisionsbestemmelsen, og det er jo fuldstændig rigtigt, hvad finansministeren udtaler i fremsættelsen, at sådanne kan man jo lige så godt lade være med at have med, fordi de er jo som nytårsløfter; ingen behøver at holde dem alligevel. Så den kunne altså godt stryges.

Men det andet er jo rigtignok et mere væsentligt spørgsmål, det er nemlig spørgsmålet om, hvorvidt der var anledning til overhovedet at foretage en revision af loven, om ikke der var anledning til netop i disse sparetider at overveje, om det nu er det rigtige, det, man har fået lavet i form af den forvaltningshøjskole. I den henseende er det jo aldeles uden betydning, ja, nærmest skadeligt, at man har fået en udtalelse fra repræsentanter, der består af dem, der, om jeg så må sige, netop lever af den slags ting. Det, man kunne spørge om, er, hvilke repræsentanter vi har. Hvilke kan udtale sig til fordel for skatteyderne? Det er jo ikke gjort med, at der er nogle, der er ansat på forvaltningshøjskolen eller i det hele taget beskæftiget inden for det område, der udtaler sig, for denne udtalelse kan naturligvis kun gå ud på, at de synes, det er et glimrende foretagende, som bør fortsætte, som det er, og eventuelt udvides.

Hvis vi prøver at kigge lidt på de tal, der er kommet frem i forbindelse med dette kortfattede lovforslag, hvad det i øvrigt udmærker sig ved, så viser det sig, at der bruges 70.000 kr. årlig pr. elev. Det er sandelig et godt tillæg til den løn, de ansatte inden for kommuner og stat får, 70.000 kr. ekstra om året til dem, der vil uddanne sig yderligere. Mon også en murerlærling vil kunne opnå det, hvis han skulle uddanne sig?

Hertil kommer, at man vistnok i hvert fald i noget omfang får tjenestefrihed for at kunne deltage i det og også i noget omfang bevarer lønnen, og det gælder minsandten også dem, der underviser på forvaltningshøjskolen. Normalt er det jo folk, der er ansat inden for kommunen og staten, der underviser ved forvaltningshøjskolen.

Hvis vi gør op, hvor meget det koster at få en mand uddannet ved forvaltningshøj-

[Lindholt.]

skolen, så har staten eller kommunen altså betalt 210.000 kr. for sådan en eksamen. Jeg skal sandelig love for, at dem, der har alt, dem skal alt gives. Det gælder altså også inden for den offentlige administration.

Vi kan medvirke til, at man undersøger spørgsmålet om forvaltningshøjskolens fortsatte drift i lyset af de sparebestræbelser, som regeringen burde drage frem.

Brøndsted (V):

Det er vist ikke stedet at tage debatten op om betydningen af efteruddannelser. Det er ganske afgjort, at i den omlægning, der har været, ikke mindst inden for kommuner og amter, har nyplaceringer, specialiseringer og stigende krav til det administrative arbejde været godt hjulpet ved, at der også var mulighed for at få en tillægs- og en efteruddannelse inden for områderne.

Når loven bestemmer, at forvaltningshøjskolen har en af de interesserede parter sammensat bestyrelse og et undervisningsråd, så må det også være disse instansers opgave at vurdere lovens duelighed fremover og dens tilstrækkelighed, og eventuelle udtryk og ønsker om ændring må komme fra disse instanser. Selvfølgelig skal vi følge dem, men især følge, hvad disse instanser vurderer. Derfor kan det forsvares, og derfor kan det anbefales at lade § 10 falde helt bort.

Helge Larsen (RV):

Jeg skal på den radikale gruppes vegne anbefale lovforslaget. Jeg er ganske enig med finansministeren i, at en revisionsbestemmelse er overflødig, man kan jo til enhver tid tage en lov op til behandling, hvis det ønskes af folketinget.

Jeg føler dog lyst til at føje til i anledning af hr. Lindholts bemærkninger om en nytårsspas, at jeg ikke tror, at nogen regering betragter det som en nytårsspas, når der står i en lov, at den skal tages op til revision i en bestemt folketingssamling. Det er nok snarere folketinget, som skulle undlade at indsætte så mange revisionsbestemmelser; det ville spare en del formelle behandlinger.

Ud over dette vil jeg blot gøre den bemærkning, at så vidt jeg kan se af beretningerne fra forvaltningshøjskolen, er både de tidligere kursus og den nye mellemuddannelse, som indførtes i 1970, inde i en tilfreds-

stillende udvikling, hvad alle bør glæde sig over. Der er utvivlsomt behov for disse uddannelser, ikke mindst på baggrund af kommunalreformens gennemførelse og det større arbejde, der dermed ligger hos mange kommunalt og offentligt ansatte.

Jeg skal sluttelig tilføje, at der er et par enkelte spørgsmål vedrørende forvaltningshøjskolens virksomhed og dens afdelingsvirksomhed uden for København, som mit parti gerne vil have oplyst nærmere i udvalget.

H. C. Toft (KF):

Jeg kan i lighed med andre ordførere kun give udtryk for, at vi er af samme opfattelse som ministeren, nemlig at denne revisionsparagraf kan undværes, og vi kan tiltræde det. Men jeg vil gerne i lighed med andre ordførere give udtryk for, at jeg synes, at det, når vi nu sletter revisionsparagraffen, nok er rigtigt, at vi tager et udvalgsarbejde, hvor vi kan se på de spørgsmål, som bl. a. hr. Helge Larsen nævnte, og som vi efter vor opfattelse også nøjere bør overveje og se på.

Jes Schmidt (CD):

Det ene i denne sag er lovforslaget, som det foreligger, og der er ingen anledning til at sige mange ord om det, det kan vi fra centrum-demokraternes gruppe helt tiltræde.

Det andet er, at hvis der under udvalgsbehandlingen skulle vise sig ting, som giver anledning til en ny vurdering af arbejdet som sådant, så kan vi tage det op. Det vil vi gerne være med til.

Poul Dam (SF):

Der ligger jo det positive i forslaget om at stryge revisionsparagraffen, at man altså i finansministeriet anser, at Danmarks forvaltningshøjskole er inde i en så god gænge, at der i øjeblikket ikke er behov for at se nærmere på revisionen. Jeg er enig heri. Jeg tror, at den efter en række år, hvor det måske har været lidt besværligt at finde ud af, hvordan man skulle arbejde, har fået en række værdifulde kursus, ikke mindst den administrative mellemuddannelse, som jo nu er ved at være gennemført så meget, at man ved, hvordan den vil blive i fremtiden. Den er af ganske stor betydning, også for at

[Poul Dam.]

slette skellet mellem de forskellige grupper af ansatte i den offentlige administration.

Jeg mener, det er af stor betydning, at vi har fået denne forvaltningshøjskole, ikke mindst for at få effektiviseret den offentlige administration, for at få bedre tjenestemænd og embedsmænd. Jeg synes egentlig, at hr. Lindholt for en gangs skyld skulle være konsekvent og indrømme, at når man har det som et af sine hovedprincipper at kritisere den offentlige administration, så skulle man hilse velkommen, at der blev gjort noget for at gøre administrationen bedre.

Kaare Frederiksen (KrF):

På kristeligt folkepartis vegne skal jeg anbefale lovforslaget, der jo går ud på at slette revisionsparagraffen. Derved kommer vi til til en vis grad at tage stilling til hele loven, om end i en meget behersket form.

Der bør vel være enighed om, at man skal undgå inflation i revisionsparagraffer, men i dette tilfælde synes jeg ikke det var helt ubetimeligt, at man tidligere sagde, at undervisningsområdet var inde i en udvikling, der gjorde det naturligt at se på de forskellige lovforslag i forbindelse med hinanden. Men som sagen ligger nu, synes jeg, det er ubetænkeligt at lade den udgå, navnlig når man tænker på lovens meget vide rammer, der skulle kunne dække udviklingen i fremtiden, for der er jo udvikling på undervisningsområdet.

Vi skal naturligvis ikke modsætte os udvalgsbehandling, når det er ønsket fra anden side.

Og så lad os lige understrege det vigtigste sigte med loven: det er jo ikke af hensyn til de offentligt ansatte, man har denne efteruddannelse og supplerende uddannelse; det er af hensyn til publikum, og jeg har indtrykket af ved forespørgsler rundt omkring, at man mener, at loven har været af virkelig værdi.

Flygaard (DR):

På mit partis vegne skal jeg tilsige velvillig behandling af det foreliggende lovforslag. Vi deler den opfattelse, at en revisionsbestemmelse egentlig ikke tjener noget

formål, fordi folketinget altid kan tage en lov op til revision, hvis det skulle finde anledning til det.

Det er min opfattelse, at forvaltningshøjskolen på mange måder er en udmærket undervisningsinstitution, hvor det offentlige inden for sit område uddanner det nødvendige antal mellemteknikere, som man nu måtte have behov for. Jeg tænker her på den administrative mellemuddannelse. Men også på andre områder må det være hævet over enhver tvivl, at forvaltningshøjskolen løser en række nyttige undervisningsmæssige opgaver. Det mener jeg afgjort at kunne sige, fordi jeg har haft disse opgaver på nærmeste hold.

Hr. Lindholt fra fremskridtspartiet kom med en bemærkning om, at udgiften pr. elev var 70.000 kr. Det regnestykke vil jeg egentlig gerne have stillet op. Dernæst vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke det forholder sig således, både for elever og lærere, at der er tale om en betinget tjenestefrihed, at forstå på den måde, at det arbejde, som det påhviler den enkelte elev og den enkelte lærer at udføre på sit hovedarbejdssted, i alle tilfælde skal udføres, og så må den pågældende selv finde ud af, på hvilket tidspunkt det kan ske.

Jeg skal således slutte med at sige, at jeg kan tilsige mit partis velvillige behandling af det foreliggende lovforslag.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg takker for den brede tilslutning til lovforslaget.

Jeg skal naturligvis skænke hr. Lindholt hans nedsættende bemærkninger om tjenestemænd i almindelighed, dem deler jeg absolut ikke. Jeg mener også, det er rimeligt, at netop denne gruppe har mulighed for at kunne få en efteruddannelse, som gør den endnu bedre egnet til at varetage de interesser, som borgerne må være interesseret i.

Jeg er også noget forbavset over hr. Lindholts regnestykke, idet der er en udgift på godt 14 mill. kr. for forvaltningshøjskolen, og der er 4.000 elever om året derude, så pr. elev bliver det i hvert fald et andet regnestykke end det, hr. Lindholt gjorde det op til, nemlig ca. 3.500 kr. pr. elev.

Lindholt (FP):

Ja, jeg regnede jo med, at der hvert år var omtrent det samme antal elever, som blev dimitteret, og så gik der over 3 år, men jeg kan jo ikke gøre for, at finansministeriet ikke har lavet det sådan, at man kan se, hvor mange der er på skolen. Men også det vil jeg i øvrigt gerne have at vi undersøger i udvalget.

Med hensyn til hr. Poul Dams bemærkninger om, at det er jo godt, man har forvaltningshøjskolen, således at man kan udjævne den forskel, der er i kvalifikationer, i evner og anlæg osv. ved hjælp af skolen, vil jeg da lige gøre opmærksom på, at det vil tage 1.250 år, inden man er færdig med den udjævning, og hvis jeg ellers har regnet rigtigt, vil det koste 210 mia kr., hvis man skulle gennemføre det i den fulde konsekvens.

Poul Dam (SF):

Jeg konstaterer med interesse, at hr. Lindholt stiller sig op her som ordfører uden at have så meget som kastet et blik i forvaltningshøjskolens årsberetninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om fornyelse af et statspræmieobligationslån.

(Lovforslag nr. 32. Fremsat 16/10 74).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Lysholt Hansen (S):

Jeg kan sige, at mit parti synes, det er helt all right, og kan fuldt og helt give tilslutning til, at man vedtager et lovforslag om at gennemføre en forlængelse af det eksisterende præmieobligationslån. Vi synes, det er en all right vej. Det spørgsmål var måske værd at overveje, om man i virkeligheden ikke skulle lade det gå op på 200 mill. kr., således at der kunne udstedes nye serier, hvis der var behov for det. Sagen er jo, at disse obligationer står langt over pari, og det vil sige, at der er stor efterspørgsel efter dem, og når der er så stor efterspørgsel efter obligationer, som kun giver 7 pct. i årlig rente, så er det en fordelagtig ting for staten. Det var, som jeg siger, måske værd at overveje, om man ikke skulle gå den vej.

Så vil jeg endelig gerne ud over altså at give tilslutning rejse et spørgsmål mere. Det er spørgsmålet om at annoncere præmieobligationernes trækninger. Det er jo således, at annonceringen af disse præmieobligationstrækninger foregår sådan, at de store præmier offentliggøres ved annoncering i dagspressen, men alle andre præmier annonceres i en trækingsliste, som folk skal købe og betale for. Jeg må ærligt sige, at jeg synes, det er en dårlig service over for de kunder, som låner staten penge til en i dag så umanerlig lav rente som 7 pct., at man siger til dem: men så skal I selv gå hen og købe en liste for at se efter, om I overhovedet har vundet. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke han kunne tænke sig, at der fra nu af gennemførtes en ordning, således at trækingslister blev offentliggjort i den almindelige offentlige presse. Dermed var der også en naturlig støtte til pressen og opfyldt et rimeligt krav til det offentlige om at orientere dem, som har været så venlige at købe vore obligationer til en så lav rente.

Jeg ville meget gerne, at vi kunne få en sådan ordning igennem. Jeg mener af mange grunde, det var tiltrængt, først og fremmest af rimelighedsgrunde over for dem, der køber